

BOEKBESPREKING

19 juni jl. verscheen in Leiden het boek "Vogels van Berkheide" van Gerrit van Ommering en Theo Verstrael. Het boek behandelt de resultaten van 10 jaar vogelpopulatie-onderzoek in Berkheide, het duingebied tussen Katwijk en Wassenaar.

Het boek is mooi uitgevoerd: de lay-out is goed met de algemene tekst in 1 kolom en de soortsbesprekingen in twee kolommen per pagina; de foto's zijn zondermeer van zeer goede kwaliteit, met mooie kleurenfoto's op de voorplaat en zwart-wit-foto's binnenin; de tekeningen zijn over het algemeen ook van zeer redelijke kwaliteit, hoewel er enkele tussen zitten die wat minder goed gelukt zijn; de tekst tenslotte is goed en gemakkelijk leesbaar.

De opbouw van het boek is vrij standaard zoals je die in veel avifauna's tegenkomt: Eerst een hoofdstuk over geschiedenis en beschrijving van het gebied en over de oprichting van de werkgroep Berkheide, die het onderzoek opgezet en uitgevoerd heeft. Vervolgens wordt de opzet van het onderzoek behandeld en hierna komen de soortsbeschrijvingen van de broedvogels en de waarnemingen van de niet-broedvogels.

Een nieuwe en goede afwijking van de traditionele avifauna's is dat er na de soortsbeschrijvingen een hoofdstuk Samenvatting en Conclusies komt, waarin voor de verschillende broedvogelgemeenschappen van het gebied (bos-, water-, moeras-, struweelvogels enz.) per gemeenschap de tijdens het vogelonderzoek gevonden trends besproken en samengevat worden.

In het laatste hoofdstuk van het boek, Aanbevelingen, worden aanbevelingen voor het beleid en het (natuur-)beheer gedaan, waardoor het gebied nog waardevoller zou kunnen worden dan het al is.

Naast het feit dat het boek een avifauna van het gebied is, geeft het ook een beeld van de redenen van de oprichting van de werkgroep Berkheide en de 10-jarige strijd van deze werkgroep tegen het gevoerde (of juist niet gevoerde) natuurbeheer en de, vergeleken met andere waterwinbedrijven bijna prehistorische, waterwinwerkzaamheden van de LDM (Leidse DuinwaterMaatschappij), zoals het niet voorzuiveren van infiltratiewater en het droogleggen van drains om de sliblaag te verwijderen. Bij het natuurbeheer blijken al heel wat po-

sitieve resultaten behaald te zijn, maar er blijkt tevens nog veel gedaan te moeten worden (o.a. stopzetten van de plezierjacht).

Naast de vele goede punten in het boek heeft het mijns inziens ook enkele tekortkomingen:

- De presentatie van de gegevens over niet-broedvogels is in feite niet meer dan een uitgebreide versie van een opsomming van de waargenomen soorten en er wordt niet vermeld om wat voor waarnemingen het gaat (zicht- of gehoorwaarnemingen).

- Hier en daar wordt verzuimd om een opvallend verschijnsel te verklaren: bij de Houtduif bijvoorbeeld is de broeddichtheid in alle zeereepkavels zeer laag, behalve in één kavel waar de dichtheid zeer hoog is; dit wordt helaas niet verklaard.

- Helaas zitten er slordigheidjes in het boek: Verscheidene drukfoutjes, verschillletjes tussen gegevens in teksten en in tabellen en een literatuurverwijzing in de tekst waarvan het betreffende boek niet in de literatuurlijst voorkomt.

- Als laatste is het jammer dat in dit boek van de werkgroep Berkheide, die als een van de weinige (natuur)werkgroepen een duidelijk standpunt omtrent exoten verkondigt, de hele rij van exoten zonder enige toelichting opgenomen is.

Ondanks deze kleine tekortkomingen is "Vogels van Berkheide" een mooi uitgevoerd en goed leesbaar boek, dat voor mensen, die zich ook voor duingebieden buiten de regio Zuid-Kennemerland interesseren, zeker aan te bevelen is.

Het boek (ISBN 90-72021-01-0) is te verkrijgen door f 25,= (f 19,50 voor donateurs van de Stichting Duinbehoud, zie folder) + f 5,= verzendkosten over te maken op giro nr. 3877722 t.n.v. Werkgroep Berkheide, Leiden, onder vermelding van "Vogels". Het boek is ook af te halen op het kantoor van de Stichting Duinbehoud, Stationsweg 12, 2313 AV Leiden, tel. 071 - 131800.

Ferdie Hieselaar

Steenuil. Tekening: Ruud Cuperus
(Vogels van Berkheide).